

prima instanță: L.Trocin
instanța de apel: T. Duca, S. Procopciuc, A. Albu,

D E C I Z I E

16 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Tamara Chișca-Doneva , Dumitru Mardari,
Ion Corolevschi, Oleg Sternioală

examinând recursul depus de către Dabija Tatiana și recursul depus de către Istrati Maria,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Procurorul raionului Fălești în interesele Mariei Istrati împotriva Tatiane Dabija cu privire la recuperarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 29 octombrie 2013, prin care a fost admis apelul declarat de Procurorul raionului Fălești în interesele Mariei Istrati și casată hotărârea Judecătoriei Fălești din 14 mai 2012, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă

La 22 noiembrie 2011 Procurorul raionului Fălești în interesele Mariei Istrati a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Dabija cu privire la încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 21 noiembrie 2011 la Procuratura raionului Fălești a parvenit plîngerea pensionarei Maria Istrati, prin care a solicitat intervenția procurorului în recuperarea prejudiciului material cauzat acesteia de către Tatiana Dabija, ca rezultat al maltratării ei.

În urma verificării circumstanțelor faptei enunțate în speță de către Maria Istrati s-a stabilit că la 16 iulie 2011, aproximativ în jurul orelor 12.00, Tatiana Dabija, aflîndu-se pe str. Decebal or. Fălești, în apropierea garajului Mariei Istrati, fiind cu ultima în relații ostile de o perioadă îndelungată de timp, intenționat, urmărind scopul cauzării leziunilor corporale, i-a aplicat Mariei Istrati mai multe lovituri cu ciocanul în regiunea feței în rezultat pricinuindu-i ultimei leziuni corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată sub formă de traumă cranio-cerebrală cu comoție cerebrală, factură radiculară a incisivului medial a maxilarului pe stînga, excoriație și echimoze pe corp, revărsat de sangvin pe buza superioară.

Susține că la 15 octombrie 2011 pe caz în privința Tatiane Dabija a fost întocmit un proces verbal cu privire la contravenție în temeiul art.78 alin.(3) Cod Contravențional, contravenientei fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 50 unități convenționale. Ca rezultat al vătămarilor corporale primite victima Maria Istrati a suportat cheltuieli de tratament și de drum, confirmate prin cecuri și chitanțe în sumă totală de 2205, 87 lei.

La 05 martie 2012 Procurorul raionului Fălești prin cerere a solicitat majorarea cuantumului despăgubirilor în sumă totală de 2959,61 lei, menționând că au fost suportate cheltuieli suplimentare pentru tratament.

La 08 mai 2012 Procurorul raionului Fălești prin cerere de concretizare a cerințelor, a solicitat încasarea de la pîrîită în beneficiul reclamantei suma de 4610,16 lei drept cheltuieli de tratament în urma vătămării integrității corporale și 20000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărîrea Judecătoriei Fălești din 14 mai 2012 acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2012 a fost respins apelul declarat de către Procurorul raionului Fălești, fiind menținută hotărîrea judecătorei Fălești din 14 mai 2012.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03 aprilie 2013, a fost admis recursul declarat de către Procurorul raionului Fălești în interesele Mariei Istrati. A fost casată integral decizia Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2012, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecători.

La 14 iunie 2013, Procurorul raionului Fălești în interesele Mariei Istrati a depus apel suplimentar.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 29 octombrie 2013, a fost admis apelul declarat de Procurorul raionului Fălești în interesele Mariei Istrati, a fost casată hotărîrea Judecătoriei Fălești din 14 mai 2012, și emisă o hotărîre nouă prin care acțiunea a fost admisă parțial, s-a încasat de la Dabija Tatiana în beneficiul Mariei Istrati suma de 4610,16 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 3000 lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest acțiunea a fost respinsă.

La 21 ianuarie 2014 Maria Istrati a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 29 octombrie 2013, solicitînd admiterea recursului, modificarea deciziei instanței de apel, prin majorarea prejudiciului material cu 800 lei.

În motivarea recursului recurenta Maria Istrati a invocat că instanța de apel neîntemeiat nu a inclus suma de 800 lei, astfel ilegal nu a admis apelul suplimentar depus de procuror, dat fiind faptul că a suportat cheltuieli suplimentare în cadrul examinării dosarului

La 27 ianuarie 2014 Dabija Tatiana a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 29 octombrie 2013, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 29 octombrie 2013 cu menținerea hotărîrii Judecătoriei Fălești din 14 mai 2012.

În motivarea recursului recurenta Dabija Tatiana a invocat că instanța de apel nu a dat apreciere cuvenită materialelor cauzei, deoarece contravențiile administrative au fost anulate, din care considerente nu există fapta ilicită pentru a putea fi imputate prejudiciile pretinse, astfel, în mod eronat a interpretat legea și anume prevederile art. 1398 Cod civil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de către Dabija Tatiana și recursul depus de către Istrati Maria ca neîntemeiate și care urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Actele cauzei denotă că la 22 noiembrie 2011 Procurorul raionului Fălești în interesele Mariei Istrati a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Dabija cu privire la încasarea prejudiciului material și moral cauzat în urma vătămarilor corporale cauzate de către ultima la 16 iulie 2011.

Instanțele de judecată au emis hotărîrile sus indicate.

Din materialele dosarului s-a stabilit că prin decizia agentului constator din 15 octombrie 2011, emisă în baza procesului-verbal cu privire la contravenție din 15 octombrie 2011, întocmit în privința Tatiane Dabija în baza art.78 alin.(3) Cod Contravențional, acesteia i-a fost aplicată o sancțiune în formă de amendă în sumă de 50 unități convenționale (f.d.10).

Prin hotărîrea Judecătoriei Fălești din 19 ianuarie 2012, fiind admisă contestația contravenientei Tatiana Dabija împotriva procesului-verbal din 15 octombrie 2011 cu privire la contravenție, acesta a fost declarat nul și încetat (f.d.78-80).

Conform raportului de examinare medico-legală nr.353 din 16 iulie 2011, în urma examinării Mariei Istrati de către expertul medico-legal, s-a stabilit că acesteia i-au fost cauzate leziuni corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată sub formă de traumă cranio-cerebrală cu comotie cerebrală, fractura radiculară a incisivului medial a maxilarului pe stînga, excoriația și echimoze pe corp, revărsat sangvin de pe mucoasa buzei superioare, care au putut fi pricinuite prin lovituri cu sau de corpuri dure contondente. (f.d.11).

Informația prezentată de către IMSP SZ AMU „Nord” atestă faptul adresării de către Maria Istrati la 16 iulie 2011, ora 12.30 a urgenței, motivul solicitării fiind „Traumă”, diagnoza – plagă contuzionată în regiunea buzei superioare (f.d.111).

Certificatul eliberat de către Spitalul raional Fălești nr.25-3/98 din 20 februarie 2012 denotă că Maria Istrati a urmat un tratament ambulatoriu după data de 16 iulie 2011 (f.d.64), conform formularului nr.027/e - perioada internării a fost 19 iulie 2011 – 22 august 2011 (f.d.58).

Instanța de recurs notează că procesul verbal cu privire la contravenție din 15 octombrie 2011, întocmit în privința Tatiane Dabija, a fost declarat nul pe motiv de procedură, dar nu pe motiv că nu există faptul contravenției în acțiunile acesteia. Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs înaintată de Tatiana Dabija, sunt neîntemeiate.

Art. 1398 Cod Civil prevede că, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Prin urmare, persoana nu poate fi lipsită de dreptul de a demonstra vinovăția alteia de comitere a unui fapt licit în privința sa, într-un proces civil.

Tot aici urmează de menționat că lipsa unui act de declarare a persoanei vinovate de comiterea unei fapte licite nu lipsește persoana prejudiciată de dreptul de a solicita și a primi despăgubirile material cauzate ei, în consecință fiind încălcat dreptul persoanei la un proces echitabil și efectiv.

Mai mult, s-a stabilit că însuși Dabija Tatiana nu a negat aplicarea loviturilor cu ciocanul față de Istrati Măria, invocând că s-a aflat în legitimă apărare. Din declarațiile martorilor audiați în cadrul cercetării judecătorești nu urmează că aceasta a fost atacată de Istrati Maria .

Că ar fi existat vre-un atac asupra intimatei Dabija Tatiana din partea lui Istrati Maria nu s-a stabilit în cadrul cercetării judecătorești, or, materialele cauzei atestă că după incidentul ce a avut loc la 16.07.2011 prima ar fi avut leziuni corporale.

Instanța de recurs remarcă că informația prezentată de către IMSP SZ AMU „Nord” atestă faptul adresării de către Maria Istrati la 16.07.2011, ora 12,30 la urgență, motivul solicitării fiind „Traumă”, diagnoza-plagă confuză în regiunea buzei superioare.

Certificatul eliberat de Spitalul raional Fălești la 20.02.2012, nr. 25-3/98 denotă că Maria Istrati a urmat un tratament ambulatoriu după data de 16.07.2011, perioada internării fiind 19.07.2011-22.08.2011.

De asemenea, din fișa medicală a lui Istrati Măria urmează că ultima din cauza traumelor cauzate în cadrul conflictului din 16.07.2011, a continuat tratamentul (pe care îl continuă și la momentul actual).

Bonurile de plată anexate la materialele cauzei, coroborate cu prescripțiile medicale, confirmă cheltuielile lui Istrati Maria legate de tratament de 4610,16 lei.

Colegiul respinge argumentele invocate în cererea de recurs înaintată de către Istrati Maria, precum că instanța de apel nu a dispus încasarea sumei de 800 lei, solicitate în instanța de apel, or, este neîntemeiată solicitarea Mariei Istrate, dat fiind faptul că 800 lei, pretinsele cheltuieli suplimentare nu au fost obiect a litigiului, iar în conformitate cu art. 372 CPC în apel nu se pot formula noi pretenții, din care considerente recursul declarat de către Maria Istrate, este vădit neîntemeiat.

Conform art.1422 alin.(1) și (2) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice), prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Conform art.1423 Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate persoanei vătămate, de gardul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerație circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statul social al persoanei vătămate.

Cu referire la normele de drept citate, instanța de recurs consideră întemeiată soluția instanței de apel privind încasarea sumei de 3000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că instanța de apel a aplicat corect normele de drept material și de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de către Dabija Tatiana și recursul depus de către Istrati Maria, ca neîntemeiate și de a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit.a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Dabija Tatiana și recursul declarat de către Istrati Maria.

Se menține decizia Curții de Apel Bălți din 29 octombrie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Procurorul raionului Fălești în interesele Mariei Istrati împotriva Tatiane Dabija cu privire la recuperarea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari

Ion Corolevschi

Oleg Sternioală